

Festes Majors i Envelats

El més típic, el més català i el que fa més festa d'una Festa Major, és l'envelat. Què seria una Festa Major sense l'envelat? A mi em faria l'efecte d'un arròs amb pollastre sense pollastre. Hi faltaria la festa de les festes.

Aneu a tots els pobles i poblets, als més vistosos i als més humils, fins a aquells que romanen amagats en els recons més oblidats de les muntanyes, i veureu que en celebrar la seva Festa Major tenen el seu envelat; si no poden llogar-ne un de llampant i ple de coloraines, ells mateixos en fan un de ramatge. Però, sigui com sigui, ells tenen envelat.

I és que l'envelat a les festes majors, ve a ésser una mena de temple on es congrien les il·lusions de tot un any.

Mireu-lo de part de fora: sembla una tenda de campanya... Quatre pals, quatre cordes i quatre teles... Heus-aquí el seu ornament exterior. Però en canvi penetreu a dins, i una brillant impressió us sobtarà de seguida. A tots costats hi veureu imprès un segell de riquesa que el converteix en un palau de fantasia. Llums potents que amb la riuada de la seva resplendor entelen la vista i fan ressaltar els colors més llampants amb els tons més oposats; cortinatges ramejats, que amb tot i ésser de poc preu, donen la sensació de riquíssims; tribunes florejadades i flonges catifes que, en petjar-les, els peus s'hi enfonzen com si caminessin damunt de muntanyes de cotó-fluix.

Bullici... alegria... rialles...

Una munió de gent s'hi mou inquieta. Noies frissoses, amb els ulls immensament oberts, miren si per entre l'estol de joves albiren el seu promès o el que elles voldrien que fos el seu promès; joves apassionats que, amb les galtes enceses i un deix de romanticisme als ulls, miren la noia que els ha robat el cor i no gosen dir-li el seu amor; pares que veuen els seus fills en plena joventut i que en aquells instants es senten orgullosos d'haver-los donat la vida... Dintre d'aquella gran massa hi ha de tot, fins algun vellet tremolós que encara té l'humor d'explicar—als que tenen la paciència d'escoltar-lo,— les calaverades que havia fet "aquell temps".

I a la tribuna principal hi veureu l'orquestrina amb els instruments moderns, que després de pujar i baixar escales

de notes amb relativa facilitat i fer jocs afiligranats de gargamella, esclata amb el primer vals de la festa... Lent, suau, igual que un balanceig d'onada calmosa...

Llavors arriba l'hora del gaudi. Els joves, arreglant-se el nu de la corbata i estirant-se els punys de l'americana, van a oferir el seu braç a les noies que ja frissen per dansar en aquell espetec infernal de brams, pinyols de trompeta i estridències de jazz.

I els galants festejadors—cercadors empedernits d'aventures d'amor, que van a gallejar d'una festa a l'altra vestits com ninots,—els veureu ballar simiescament i doblegant-se amb ridícula als acords d'un exòtic "xarlestón", fent apuntar una rialleta irònica als llavis dels miradors. I veureu que agafen una noia—la que els plau més—i tot ballant, ballant, deixen caure una pluja de paraules dolces sobre el seu pit innocent. El galant incansable va teixint una cadena de galanies que va empresonant el cor de la pobre noia. Li diu que l'estima; li fa mil promeses, i xerra amb tanta eloquència i fingeix tan bé, que la noia acaba il·lusionant-se, creient certeres les paraules del ballador.

Però el desengany no triga a arribar... Després de somniar nits senceres l'amant de la Festa Major, la noia ha esperat endebades el jorn en que ell va prometre que tornaria.

Tots els idil·lis encesos dintre d'un envelat són així: teixits amb paraules dolces que deixen un regust de fel, perquè surten de la boca sense pujar del cor. Ja ho sabem que al mig de les festes l'amor s'encén com foc d'encenalls, que fa grossa flamarada per a quedar als pocs moments cendra ben morta, sense ni un bri de caliu.

Encara que sigui passatgera, dintre d'un envelat sempre s'hi troba la felicitat. Per això fan cara d'alegria i donen un relleu tan frapant de festa, que la seva sola presència fa somnoure els cors, convidant-los a una joia encomanadissa.

Una festa major sense envelat seria com un envelat fora de temps; tampoc no tindria cap atractiu.

Festes majors i envelats son dugues coses tan germanes, que una és imprescindible a l'altra. El dia que mori una, ja les podrem enterrar totes dugues.

RAMON FERRER MONTPLET

